

29. maj 2022

*Til Energistyrelsen
ens@ens.dk,*

*Att.: Anders Skovgård Olsen
asdn@ens.dk*

Høringsvar vedr. præhøring af udkast til lovforslag om justeret økonomisk regulering af vandsektoren, styrkelse af takstkontrol m.v.

Tak for muligheden for at kommentere Udkast til lovforslag om justeret økonomisk regulering af vandsektoren, styrkelse af takstkontrol m.v. udsendt den 17. maj 2022 i præhøring til Kontaktudvalget med frist den 29. maj 2022.

Dansk Miljøteknologi har erfaret, at der i perioden for præhøringen har været afholdt møde mellem DANVA, DI Vand, Klima- Energi- og Forsyningsministeriet og Energistyrelsen, og skal opfordre til, at fremtidige møder inkluderer hele Kontaktudvalget, således at alle primære parter kan følge processen og komme til orde.

Det forlyder endvidere at udkast til lovforslag ikke vil blive udsendt i offentlig høring hen over sommeren, som tidligere varslet, men at ministeriet og branchen vil indgå i videre drøftelser om den fremtidige regulering. Fra Dansk Miljøteknologi synspunkt er dette meget beklageligt, idet en standsning og markant udskydelse af lovprocessen grundet tillidsbrud mellem de ansvarlige myndigheder og branchen, sandsynligvis vil medføre, at vandselskaberne vil bremse igangværende aktiviteter og nedsætte deres aktivitetsniveau, særligt i lyset af, at den gældende lovgivnings effektiviseringskrav på nyanlæg også får effekt fra 2023. Såfremt et kommende valg og fortsat dialog med branchen resulterer i en årelang udskydelse af lovforslaget, vil dette have store konsekvenser for det private erhvervsliv, i form af reduceret mulighed for teknologiudvikling og eksport, helt i modstrid med den politiske aftale og eksportstrategien på vandområdet.

Dansk Miljøteknologi har kontaktet Energistyrelsen, som har udsendt udkast til lovforslag i præhøring, ift. at få myndighedens udlægning af den fremadrettede proces, men har endnu ikke hørt tilbage. Dansk Miljøteknologi har derfor udarbejdet nedenstående bemærkninger til udkast til lovforslag udsendt i præhøring. Det skal i den sammenhæng understreges, at den meget korte høringsperiode, der ikke tager højde for weekender og helligdage, medfører at Dansk Miljøteknologi har været nødsaget til at anlægge en overordnet tilgang til forslaget, idet tiden ikke tillader en tekstnær og kritisk forholden sig til justeringerne angivet med ændringsmarkering. Dansk Miljøteknologi skal derfor opfordre til at en eventuel kommende offentlige høring, tager højde for ferieperiode mv. og afsætter rimelig tid til høring i lyset af lovforslagets omfang og kompleksitet.

Innovation og teknologiudvikling

Udkastet til lovforslag baserer sig på 2018 aftalen om justeret økonomisk regulering af Vandsektoren og 2020 aftalen om finansiering af klimatilpasning, hvoraf dele er implementeret tidligere.

Den politiske aftale fra 2018 nævner bl.a. høj kvalitet i levering, høj miljøopfyldelse og lave priser til forbrugerne, hvilket er gengivet i formålet med lovforslaget. 2018 aftalen lægger endvidere vægt på innovation og på at "understøtte teknologiudvikling". Dette står refereret i bemærkninger til lovforslaget (Almindelige bemærkninger, indledning), men hvordan dette konkret skal indtænkes ses ikke reflekteret i hverken lovtekst eller bemærkninger. Dansk Miljøteknologi savner, at forslaget forholder sig konkret til hvordan innovation og teknologiudvikling inddrages og understøttes gennem den økonomiske regulering.

Effektiviseringskrav på nye investeringer

Dansk Miljøteknologi hæfter sig ved at det er svært at se, hvordan effektivisering på nyinvestering er løst. Effektiviseringer på selskabernes reinvesteringer af den eksisterende anlægsmasse anerkendes som gennemførlig, men Dansk Miljøteknologi anser det ikke som en reel mulighed for selskaberne at effektivisere på investeringer i nye aktiviteter som fx store klimatilpasningsprojekter, hvor udgiften er afholdt men der ikke skal ske reinvestering eller hvor reinvesteringen først vil ske efter meget lang tid grundet lang levetidsperiode. Et generelt

effektiviseringskrav på nye investeringer vil forventeligt have den negative konsekvens at vand- og spildevandsselskabernes mulighed for gældsafvikling nedsættes svarende til effektiviseringskravet, og dermed kommer til at udgøre en hindring for selskaberne i forhold til gennemførelse af klimatilpasningsprojekter og øvrige klima- og miljøinvesteringer.

Dansk Miljøteknologi finder det derfor afgørende at det nærmere belyses hvordan ovenstående imødegås fx via recalibrering af rammerne eller at det generelle effektiviseringskrav på nyinvesteringer helt tages ud af forslaget.

Videreførsel og justering af rammerne

Udkastet til lovforslag lægger op til en række ændringer i metoden til at fastlægge de 4-årige fleksible indtægtsrammer, bl.a. justeres de til at bestå af dels en omkostningsramme, dels en investeringsramme.

Tidligere stillede effektiviseringskrav til omkostningsrammen videreføres og recalibreres til den nye reguleringsperiode og der lægges op til indførelse af begrænsninger i den automatiske justering af rammen såfremt benchmarkingen viser et uindfriet effektiviseringspotentiale. Dansk Miljøteknologi skal her henlede opmærksomheden på, at indretning af de fleksible rammer ikke bør medføre forringelse af vilkår for selskaber, der følger effektiviseringskravene, og at regulering ift. eventuelle yderligere effektiviseringspotentialer ikke bliver en barriere for selskabernes mulighed for innovation og varetagelse af nye opgaver (fx blødgøring af drikkevand, rensning for MFS mv) jf. også ovenfor.

Indretning af regulering af elsektoren kan på dette punkt tjene til inspiration. Såfremt myndighederne vurderer at vandsektoren i denne sammenhæng ikke umiddelbart kan reguleres som elsektoren bør dette klart begrundes i lovforslaget, da dette ikke ses at være tilfældet med det nuværende udkast til lovforslag, hvor det blot konstateres, men ikke reflekteres.

Dækning af finansieringsomkostninger

Udkastet til lovforslag lægger op til at finansiering af investeringer i minde grad baseres på egenkapitalfinansiering og i højere grad via fremmedfinansiering. Dansk Miljøteknologi finder det dog bekymrende, at udkast til lovforslaget opererer med at

indføre en "teoretisk" udlodning af overskud til ejerne af selskaberne, med en særlig WACC-model for dermed at skabe incitament til at vælge den billigste finansieringsform, men som samtidig indeholder et særskilt fradrag i forrentningsrammen, der øges i takt med øget egenkapitalfinansiering. Dansk Miljøteknologi finder det derfor væsentligt, at WACC indrettes således at selskaberne har dækning for deres finansieringsomkostninger.

Styrket kontrol i kommuner og styrket tilsyn i Vandsektortilsynet

Der konstateres med lovforslaget, at kontrollen og tilsynet med vandselskaberne har været uensartet og måske også for lemfældig. Dansk Miljøteknologi bakker op om en præcisering og styrkelse af kommunernes tilsyn med vandselskaberne samt at Vandsektortilsynet (tidl. Forsyningssekretariatet) får til opgave at føre tilsyn med selskabernes tilknyttede aktiviteter og med indgåede aftaler, som ikke er på markedsværdi.

Genbesøg reguleringen

Dansk Miljøteknologi finder helt generelt at den økonomiske regulering af vand- og spildevandsselskaber som monopoler bør understøtte en effektivisering i sektoren, hvilket også fremmer innovation. Men det skal ske gennem de rette krav og incitamentsstruktur. Idet lovforslaget er teknisk og komplekst og den nærmere udmøntning af reglerne først kendes i forbindelse med bekendtgørelsesændringer, foreslår Dansk Miljøteknologi at den økonomiske regulering genbesøges indenfor en kortere årrække og at sektorens parter inddrages med henblik på evaluering af effekten af den justerede økonomiske regulering.

Med venlig hilsen

Dansk Miljøteknologi